

DE ROEF

NIEUWSBRIEF MAART 2017

DE ROEF is het officiële huisorgaan van *Amsterdamse Watersportvereniging H '79*

Oplage: ca. 100 exemplaren
Verschijnt ca. 4 keer per jaar

Eindredactie en lay-out: *Tije de Jong en Piet Heyn Michels*

Redactieadres: Tjotterspad 11 1081 KD Amsterdam
E-mail: redactieH79@gmail.com

Beste leden van H79,
Nu de winter (nou ja!) definitief plaats lijkt te hebben gemaakt voor de lente, bieden we u hierbij de voorjaarseditie aan van uw club-blad.

Bestuursmedelingen

Het **hellingweekend** staat voor **1 en 2 april** vanaf 07:00 uur op de agenda.

Zonder tegenslag mag er wel weer vanuit worden gegaan dat alle boten op de zaterdag alweer het water in zullen gaan.

Zorg ervoor dat uw vaartuig die dag gereed is, en dat u bij de tewaterlating aanwezig bent (tenzij anders afgesproken) om de boot zo snel mogelijk naar de zomerplek te varen.

In principe gaan alle boten het water in.

Winterstallers moeten ook direct vertrekken tenzij er een duidelijke afspraak is met Hans de Boer! Bij langer durend verblijf worden kosten in rekening gebracht.

De stallingsplek dient schoon achter te worden gelaten. Evt. achter te laten spullen uitsluitend na overleg met Hans, en voorzien van naam.

Het bestuur wil graag Alex Batteram hartelijk danken voor zijn inzet afgelopen jaren voor de website van H'79. Martijn Pannevis neemt zijn rol als beheerder over.

Passagierslijst

Aangemonsterd als volwaardig lid:

- René Klerks
- Ilona den Ouden
- Barry Pelk
- Rob de Vree
- Richard van der Wal
- Willemijn Zandbergen

Recente afzwaaiers:

- Alex Batteram
- Jos Neefjes

Nieuwe donateurs:

- Yvonne de Boer,
- Esther Hagenbeek.
- Whoopie Bakker
- Martijn Kramer

Kroost:

- Bo (Roos en Thomas)
- Sienna (Rolf en Patrizia)
- Jurre Thomas (zoontje van Dennis en Madelon van der Noort)
- Bram Robert Henderik (zoontje van Erik Hulleman en Carolien Coppens)
- Famke Vira (dochter van Friso en Yevgeniya)

Wij heten onze nieuwe leden hartelijk welkom; we hopen dat jullie je in zullen zetten voor het wel en wee van onze vereniging.

Chris de Cock overleden

Chris de Cock is helaas aan zijn laatste vaart begonnen.

Enige tijd geleden bereikte ons het bericht dat maandag 9 januari Chris de Cock op 88 jarige leeftijd is overleden de vader van Yvonne en schoonvader van Hans.

Chris was erelid van onze vereniging H79 en dat verdiende hij ook. Velen zullen Chris waarschijnlijk niet meer kennen of het moet zo zijn dat ze hem gezien en gesproken hebben toen hij benoemd werd als erelid.

Echter de oudere garde heeft nog veel met hem actief in onze vereniging gewerkt.

Wie kent niet zijn toen één van de grootste en zwaarste boten uit de haven zijn witte "orca".

Hans heeft haar een aantal jaren geleden voor hem moeten verkopen, het varen ging helaas niet meer.

Chris was indertijd actief voor de vereniging en had ook een duidelijke mening maar daar moest je wel naar vragen, en de hellingbaas van de toen nog enige (de kleine) helling.

Best zwaar werk toen met een moeilijke lier en vele gebruiksaanwijzingen, de lier ging te langzaam of te snel. De railsen lagen er al maar een betonnen vloer ontbrak het was een sompige veen laag.

Met potkrikjes (3 tot 4 maal overpakken) stalen platen veel stophout en olie drums kwamen de boten op hun plaats, echter Chris zijn orca was zo zwaar dat in het voorjaar meestal de kar er niet meer onder paste te veel verzakt , veel werk dus.

Chris was degene die aangaf wat er moest gebeuren zodat het gelijk en veilig ging en uiteraard hielp hij zelf net zo hard mee met het hellingen.

Toen Chris het zelf niet meer deed en de helling had overgedragen kwam hij steevast langs na het hellingen om te kijken hoe zijn orca en andere boten erbij lagen en maakte hij de complimenten.

Ogenscheinlijk kon hij het maar met moeite loslaten.

Met Chris ons erelid is helaas weer een markant lid uitgevaren.

Chris, namens H79: dank je wel !!! en goede vaart.

Arvid

Ingezonden oproepen:

Met wat extra gereedschap kunnen de klussers voor onze club nog meer betekenen!

Dit kan elektrisch gereedschap zijn, maar ook met handgereedschap zijn we enorm geholpen.

BESTE H79 VRIENDEN

**HEB JE THUIS NOG (ON) GEBRUIKT
GEREEDSCHAP?**

**DONEER DEZE AAN DE CLUB!
IN DE ROEF STAAT EEN BAK WAARIN
JE DIT KWIJT KAN.**

DANK, NAMENS DE KLUSSERS.

Wederom een aansporing van uw redactie:

Kopij in de vorm van interessante wetenswaardigheden, bijzondere gebeurtenissen of gewoon sterke verhalen zijn nog altijd erg welkom bij de redactie.

Dus: opzienbarends te delen na deze fantastische zomer? Zet het op papier en stuur het in!

redactieH79@gmail.com

Het raadsel van de wadden – mijn droomreis

Ik heb een bijzonder boek welke ik wil bespreken en welke ik jullie van harte wil aanraden om te lezen. Een klassieker onder de avonturenverhalen van de zee. Waarom?

Het Raadsel van de Wadden is geschreven door Erskine Childers in 1903! GPS systemen bestonden niet, evenals mobiele telefonie. Het verhaal speelt zich af op het Nederlands en Duitse wad. Twee jonge Engelsen, Carruthers en Davies, varen rond met een tot zeilboot verbouwde sloep, de Dulcibelle, en ontdekken de plannen van de Duitse keizer om Engeland aan te vallen.

In de aanloop naar de Eerste Wereldoorlog opende dit boek de ogen van de Engelse regering. Een vertelling over het uitpluizen van een mysterie, dat zich geleidelijk aan zelf oplost en pas helemaal aan het eind een schitterend climax bereikt. De opwindende begint echter al meteen op de eerste

bladzijde, waarna het verhaal gaandeweg steeds interessanter wordt. Een bloedstollende achtervolging over het nog amper betonde Wad, het vermoeden van romantische verwickelingen, en een geheimzinnige Nederlander met duisteren connecties; elementen voor een spannend verhaal dat na bijna een eeuw nog even spannend is. Met behulp van kaarten kan je als lezer zelf meedenken over de oplossing van het raadsel. De sfeer van grijze noordelijke luchten en mijlen woelig water tussen natte zandplaten wordt op weergaloze wijze neergezet. En passant wordt veel verteld over hoe je kan varen en navigeren over de wadden. Dit zeeschap bepaalt niet alleen het verloop van het avontuur, maar ook de verstandshouding tussen de twee amateurspionnen; echte Britse zeilers uit het begin van de vorige eeuw.

Dit boek wordt dan ook niet voor niets ook wel “de bijbel van de wadden” genoemd.

De boten worden beschreven, de jol die ze mee hebben (“een flottielje met een jol”) de Nr. 3 Rippinghil kachel, de zeekaarten, het logboek ... hoe je aan de loop van het water bij vloed kan bepalen waar de vaargeul ligt .... Het verhaal speelt zich af in het gebied rond de Noord Friese wadden en de west friese wadden. Flensburg, het Kaizer Wilhelm kanaal, Elbe, Cuxhaven, Wangeroog, west- en east Hohenhorn sand, Borkum. In het boek zijn kaarten opgenomen zodat je kan volgen waar ze varen.

De schrijver, Eskone Childers (1870 – 1922), vecht als Engelsman tegen de Engelsen in de Boerenoorlog. Hij was loyaal aan het Brits Empire. Churchill heeft naar aanleiding van dit boek drie marinebases aangewezen aan de Engels oostkust. Later werd Childers lid van de IRA en smokkelde – over zee – wapens naar Ierland, maar hij werd opgepakt en geëxecuteerd door de Engelsen.

Ik heb het boek al een paar keer gelezen. En hoop natuurlijk ooit deze tocht zelf te maken. Er zijn in ieder geval plannen voor de Candy (!) om deze reis te maken.

Het boek is nieuw te bestellen maar ik kom het ook regelmatig tegen bij de kringloopwinkel.

Titel: “het raadsel van de wadden”, Engels titel “The Riddle of the Sands” door Erskine Childers. ISBN 978 90 6410 464 0

Veel leesplezier!

Willy Schuppert

Over varen

Het is weer bijna april en dan gaan niet alleen de boten van de helling maar van eind april tot half oktober dan gaat ook de pont weer varen. Pont 1 Veerpont Nieuwe Meer, van restaurant Paviljoen Aquarius op de noordelijke Oeverlanden naar de Meerkade in het Amsterdamse bos, bijna bij de pannenkoekenboerderij “Meerzicht” of vice-versa. Volwassenen € 1,50 kinderen van 4 tot 11 jaar, fietsen en kinderwagens € 0,50. De pont vaart op zaterdag, zon- en feestdagen tussen 12.00 en 18.00 uur bijna iedere 15 minuten. De veerpont wordt verzorgd door rederij “het Amsterdamse Bos”. Pontje 2 het fiets- en voetveerpontje van “Ome Piet” van het Amsterdamse Bos, ook vlakbij de pannenkoekenboerderij Meerzicht naar Badhoevedorp Nieuwemeerdiijk. Dit veerpontje is een initiatief van Buurtvereniging Nieuwe Meer en vaart van half april tot en met half oktober. De pont heeft de naam gekregen van de laatste pontbaas Pieter Eilander (1906 – 1993) “Ome Piet”. In combinatie met het veerpont over het Nieuwe Meer kun je nu een rondje Nieuwe Meer maken of lopend of op de fiets naar Badhoevedorp of Schiphol. Het pontje vaart zaterdag van 12.00 tot 18.00 uur en op zon- en feestdagen van 11.00 – 19.00 uur. Enkele reis volwassenen en kinderen vanaf 5 jaar € 0,50. Fiets en kinderwagens kunnen gratis mee.

Galankoord schroefaspakking vervangen

Oudere boten, met een binnenboordmotor, zijn uitgerust met een galan, vlak voordat de schroefas door de bodem van de boot gaat. Het galan voorkomt dat op die plaats water in de boot terecht komt. Het is belangrijk om de schroefaslagers te smeren met schroefaslagervet. Nieuwere boten zijn vaak uitgerust met water gesmeerde schroefaslagers.

Op een bepaald moment is het vetkoord, de schroefaspakking, uitgewerkt en komt er steeds meer vet in de bilge. Soms gebeurt dit ook vrij plotseling en dan weet je dat de functie van het vetkoord is uitgewerkt. Neem het beweegbare deel van het galan, de pakkingdrukker, terug door de moeren aan weerszijden los te draaien. Oude galankoord/vetkoord verwijderen met behulp van een ijzerdraadje met een haakje of met

behulp van een punttangetje. Over het algemeen moet je drie vetkoorden verwijderen. Het is even een geduldwerkje en de koorden laten zich niet zo makkelijk verwijderen. Wanneer de boot op het droge is kun je drie koorden verwijderen; ligt de boot in het water dan verwijder je twee koorden en laat je het laatste koord zitten, anders komt er mogelijk water binnen.

Gangbare maten schroefaspakking voor kleinere bootjes zijn meestal 6 mm. of 8 mm., maar 10 mm. is ook niet ongebruikelijk. Meet met een schuifmaat de opening van het galan en de diameter van de schroefas, trek beide maten van elkaar af en je hebt tweemaal de maat van het vetkoord. Snij het vetkoord, nadat je het enigszins voorzichtig plat hebt geklopt met een klein houten hamertje, schuin af (bijvoorbeeld op de schroefas), breng het vetkoord aan rondom de schroefas en snij – passend – deze schroefaspakking opnieuw schuin af op de goede lengte (één keer rond). Nu kun je de eerste pakkingring met de hand en eventueel met een kleine schroevendraaier in het galan werken/proppen. Met het beweegbare deel van het galan, de pakkingdrukker, schuif je deze eerste ring zover mogelijk in het galan. Dit herhaal je nog tweemaal, als dat past. In ieder geval moet de pakkingdrukker van het galan nog tenminste 0,5 cm. in het vaste deel kunnen schuiven. Daarna het beweegbare deel weer losjes met de moeren en contra-moeren aandraaien, beslist niet te strak. Het is belangrijk dat de schroef nog goed met de hand te draaien is, eigenlijk is dat maatgevend. Daarna het vet weer aandraaien, zodat alles goed gesmeerd is. Het vet mag er een heel klein beetje uitkomen. Wanneer er teveel vet en misschien wat water doorkomt kan je de pakkingdrukker, na de eerste tien minuten varen, wat strakker aandraaien met moeren (en contra-moeren). Controleer bij het eerste varen dat je galan niet heet wordt, als dat zo is, heb je de boel te strak aangedraaid en kan je zelfs (met het vetkoord) je schroefas beschadigen. Schroefaspakking of galankoord en schroefaslagervet is ook in de winkel van Hans de Boer te koop.

De Redactie

In de loods is een nieuwe, prachtig witte meterkast geïnstalleerd. Deze is voorzien van moderne, automatische zekeringen.

Ook hebben we nu het gemak van twee spoelbakken met koud en warm stromend water.

Eén van de afvoeren lekt echter nog, dus indien er onder de leden iemand is die hierop zijn/haar loodgieterskundige kwaliteiten op wil loslaten, zou dat helemaal mooi zijn. . . . .

Nautisch Nassen

Pindasoep met alfalfa. Een soep met een oosters tintje.

250 gr. kipfilet in kleine blokjes
1 liter water
1 kippenbouillontablet
150 gr. – 200 gr. pindakaas met stukjes pinda's
1 zakje fijne soepgroente
2 eetlepels tomatenketchup
1 eetlepel ketjap manis
1 theelepel sambal (naar smaak)
100 g alfalfa of taugé
(peper en zout)

Kipfilet afspoelen. In stukjes snijden. In een pan het water met bouillontablet, kip, soepgroente 10 min. zachtjes laten koken. Pindakaas, ketchup, sambal en ketjap toevoegen. Alfalfa erbij. Klaar! Als je geen alfalfa kunt krijgen kan het ook met taugé.

Andere rechts!!!

Het zal u, als doorgewinterde watersporter, natuurlijk nooit gebeuren: verwarring over de begrippen bakboord en stuurboord.

Toch komt het vaker voor dan u denkt.

Voor veel mensen zijn "links en rechts" al lastig, maar op het water wordt het er niet eenvoudiger op.

Zittend op een fiets, in een auto of lopend in een bepaalde richting, kijkt men over het algemeen vooruit, in de richting waarin men zich verplaatst.

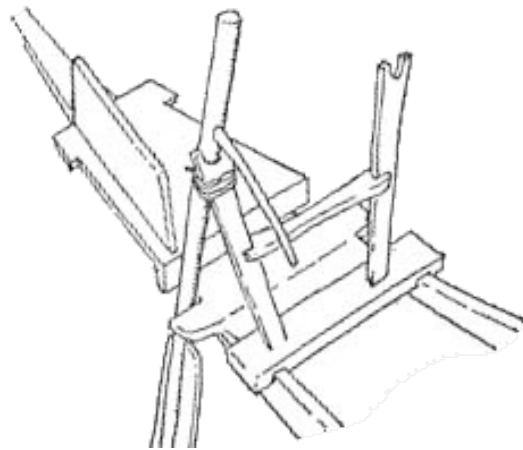
Op een schip is dit echter niet zo vanzelfsprekend, waardoor de begrippen "links en rechts" makkelijk tot verwarring leiden.

Om deze reden is ooit besloten om de zijden van een schip aan te duiden als de bakboord- of stuurboordzijde van het schip.

Hierbij geldt dat, kijkend in de richting van het voorschip, bakboord de linkerzijde, en stuurboord de rechterzijde van het schip is. Of het schip nu voor- of achteruit vaart, of een opvarende nu voor- of achteruit kijkt, en of hij hierbij op z'n kop op het voordek staat, maakt allemaal niet meer uit, bakboord en stuurboord blijven te allen tijde dezelfde zijden van het schip!

Aannemelijk is, dat de benamingen stammen uit de tijd dat gestuurd werd met een roerspaan (zijroer) welke aan de rechterkant van het schip zat.

Op oude afbeeldingen, zoals hieronder, van een Egyptisch vaartuig, wordt deze stuurinrichting altijd aan de rechterzijde, STUURboord, aangetroffen. Men neemt aan dat de benaming hier dan ook vandaan komt.

Zijroer

De roerganger stond dan dus met de rug, (oud Middennederlands: bac (aldus de Grote Van Dale)), naar de linkerzijde; BAKboord.

Er zijn tal van ezelsbruggetjes om bak- en stuurboord (en de bijbehorende navigatie-licht-kleuren) te onthouden:

Ikzelf leerde: stuu**R**boord is **R**echts.

Vollediger zijn: GRAS = Groen Rechts Aan Stuurboord, en BoLeRo = Bakboord, Links, Rood.

